

KAFDAĞI

Cilt:5, Sayı:2, Aralık 2020, 310-329

Gönderim Tarihi:05.10.2020

Kabul Tarihi:06.11.2020

YAVAŞ ŞEHİR HAREKETİNİN ALGISAL PATERNİ: GÖKÇEADA (ÇANAKKALE) ÖZELİNDE BİR İNCELEME*

Perceptual Pattern of Slow City Movement: A Special Review In Gökçeada (Çanakkale)

Ferdi AKBAŞ

Dr. Öğr. Üyesi., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Kadirli Sosyal ve Beşerî Bilimler Fakültesi
Coğrafya Bölümü, Kadirli / Osmaniye
ferdi.akbas45@gmail.com

ORCID ID: 0000-00031899-1458

Çalışmanın Türü: Araştırma

Öz

Yavaş şehir hareketi birden çok paydaşı olan bir süreçtir ve bu paydaşların eşit oranda sürece dahil edilmesi ve sürecin tüm detayları hakkında bilgilendirilmeleri hareketin sağlıklı bir şekilde ilerlemesi ve sağlam bir temele oturması için büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada ülkemizdeki yavaş şehirlerden biri olan Gökçeada'da yerel halkın sakin şehir süreci hakkındaki algıları tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada kullanılan veriler görüşme metoduyla elde edilmiş ve veri değerlendirmeleri içerik analizi ile yapılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen bulgular, yerel halkın ilçenin sakin şehir statüsü edindikten sonraki durumundan genel anlamda memnun olduğunu göstermiştir. Halk, ilçenin yavaş şehir olduktan sonraki süreçte pozitif yönde gelişme gösterdiğini, iktisadi hayatın canlandığını, doğaya duyarlılığın ve yerel değerlere olan ilginin arttığını ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yavaş Şehir, Sürdürülebilirlik, Yerel Halk, Gökçeada, Coğrafi Bakış Açısı.

Abstract

The slow city movement is a multi-stakeholder process, and it is important that these stakeholders are equally involved in the process and informed about all the details of the process for the movement to move forward in a healthy way and sit on a solid foundation.

* Bu makalede TR Dizin 2020 kuralları kapsamında Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesinde yer alan tüm kurallara uyulmuş ve yönergenin ikinci bölümünde yer alan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemlerden" hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Ayrıca bu araştırma süresince gerçekleştirilen anket uygulamaları 2018 yılında yapılmıştır. Tr Dizin kurallarına göre 2020 yılından önce tamamlandığı için etik kurul belgesi alınmamıştır. "Etik Kurul İzni" gerektirmeyen bir çalışmadır

In this study, in Gökçeada, one of the slow cities in our country, local people's perceptions about the calm city process were tried to be determined. Data used in the study were obtained by interview method and data evaluations were made by content analysis. The findings of the study showed that local people were generally satisfied with the state of the district after it acquired the status of a calm city. People have stated that the district has developed positively in the process after becoming a slow city, economic life has revived, sensitivity to nature and interest in local values has increased.

Keywords: Cittaslow, Sustainability, Local People, Gökçeada, Geographical Perspective..

Giriş

“Her kenti tanıtan, tanımlayan yani karakterize eden sahip olduğu doğal ve beşerî değerleri ile biçimlenmiş olan yerel kimliğidir. Yerel kimliği ise kentin kurulu olduğu coğrafi mekâna bağlı olarak yerel halkın ortaya koyduğu ve ürettiği yerleşim dokusu, geleneksel mimari yapılar, gelenek ve görenekleri, müziği, el sanatları, tatları, ... oluşturmaktadır. Her kent aynı zamanda küreselleşme ile hızla değişen ve diğer kentler ile rekabet eden bir bakıma yaşayan mekânları da ifade etmektedir. Ancak hızlı nüfus artışı sebebi ile kentlerde yaşam zorlaşmakta ve “sürdürülebilir kentleşme” “kentsel yaşam kalitesi” gibi kavramlar önem kazanmaktadır. Çünkü hızla değişen kentler ve kentsel yaşam kalitesi gittikçe o kenti karakterize eden yerel kimliğinden uzaklaştırmaktadır. Bu rekabet ortamında en azından bir adım önde olmanın yollarından biri de kültürel özellikleri ile markalaşmaktan geçmektedir. Markalaşmak uğruna kontrolsüzce yapılan girişimler ile o kentin doğal ve beşerî yerel özellikleri kaybolmaktadır. İşte bu noktada kentlerdeki yerelliği korumak, markalaşmayı sağlamak ve hızlı değişimlere dayalı yaşama tepki olarak Cittaslow Birliği ortaya çıkmıştır” (Deniz, 2017, s. 1403).

“Uluslararası bir birlik olarak örgütlenen Sakin Şehir ağı, çalışma ilke ve prensiplerini bir tüzükle kayıt altına almıştır. 28 madde ve 5 ek belgeden meydana gelen Uluslararası Sakin Şehir Tüzüğü, birliğin kuruluşundan organlarına, katılım için yerine getirilmesi gereken kriterlerden üyelik sorumluluğuna, logo kullanımından fon kullanımına kadar pek çok alanda tanım ve ilkeleri ortaya koyar. Tüzükte ayrıca, Sakin Şehirler’in kâr amacı gütmeyeceği belirtilir. Asıl amacın şehir organizasyonuna yönelik çözüm arayışları, testler ve uygulamalar vasıtasıyla iyi yaşama kültürünü destekleyip yayılması olduğu ifade edilir. Tüzükteki bir diğer önemli detay ise, Sakin Şehir ağına dâhil olan şehirlerin kendi isimleri ve faaliyetleriyle bağlantılı kullanımlarında “Cittaslow” unvanını kendi diline tercüme etmemeleri gerektiğidir” (Sırım, 2012, s. 123-125).

Sakin Şehir Olanların / Olacakların Uyması Gereken Kurallar

Cittaslow sürecine dahil olan yerleşim birimlerinin uymaları gereken birtakım kurallar söz konusudur. Bunlar: (Doğutürk, 2010, s. 6).

- ⇒ İlk olarak çevreyi düzenleyen ve koruyan uygulamalar oluşturmak ve sürdürülebilir çevre ve çevre bilinci meydana getirebilmek,
- ⇒ Yörede bulunan fiziki eksiklerin giderilmesi ve yöreyi Cittaslow süreci için elverişli hale getirebilmek,
- ⇒ Cittaslow sürecine katılan coğrafi yerleşim biriminin ihtiyaçlarının giderilmesi ve markalaşma sürecine katkı sağlayabilmek için belli oranda teknolojinin getirdiği imkanlardan faydalanabilmek,
- ⇒ Cittaslow sürecinin tam anlamıyla gerçekleşebilmesi için yerel çiftçilerle anlaşılıp organik, GDO'suz ürünler kullanmak ve bu ürünlerin kullanımını yaygınlaştırmak,
- ⇒ Aracısız alışveriş (sosyal, ekonomik, kültürel) imkanları ve bu imkanların gerçekleşebileceği ortamlar meydana getirilmelidir.
- ⇒ Cittaslow sürecinin başarıya ulaşması her şeyden evvel yerel halkın sürece doğrudan katılımına bağlıdır. Bu dönemin her aşamasında yerel halkın görüş, düşünce, öneri, istek ve şikayetlerinin dikkate alınması gerekmekte ve süreç hakkında yerel halk tam, doğru ve eksiksiz bir şekilde bilgilendirilmelidir. Bu durum yöreye gelen ya da gelecek olan turist kitleleri ile yerel halk arasında iletişim kopukluğu yaşanmasının önüne geçecek ve kültürlerarası alışverişini hızlandıracaktır.
- ⇒ Cittaslow nedir ve ne değildirin ilk olarak yerel halka anlatılması, bu süreçle birlikte hem ikamet ettikleri yerleşim biriminin hem de kendilerinin ne gibi kazanımlara sahip olacakları tüm detayları ile önceden Cittaslow ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan plan ve programlar aracılığıyla yerel halkla paylaşılmalıdır.

Sakin Şehirlerin Negatif Örüntüleri

“Cittaslow süreci yerel bir hareket olarak başlamış giderek uluslararasılaşmış ve küreselleşmeye doğru gitmektedir. Geliştirilen kriterler tüm üye kentler için yerine getirilmeye çalışılırken üyelerin hepsine aynı kriterler farklı ölçüde uygulanma tehlikesi vardır. Diğer bir risk ise Cittaslow (başkenti) seçilen şehirlerin ön elemeleri yaparken tarafsızlıkları noktasında ortaya çıkabilir. Cittaslow başkentleri sonuçta buldukları ülkedeki gelişmeleri

yönlendirebilecek konumdadırlar. Diğer sorunlar ise şu başlıklar altında toplanabilir: Halk çalışmaları ciddiye almayabilir, Şehirler dışarıdan yavaş olarak algılanabilir, Şehirler dışarıdan elit olarak algılanabilir, Sakin şehir olunduktan sonra talebin karşılanamaması, kontrol edilememesi ve yönlendirilememesi vb.” (Ergüven, 2011, s. 208).

“Yavaş şehir hareketi doğal yaşama zarar vermeden, tarihsel ve kentsel öğeleri koruyarak, çevre dostu teknolojileri olabildiğince fazla kullanarak da kentlerin gelişebileceğini gösteren bir kalkınma modelidir. Cittaslow, yöresel ürünlere, sanata, sanatkara, yerel yemeklerine ve kültürüne sahip çıkmak, kentin kendine özgü çizgilerini korumak, daha yaşanabilir bir kent yaratma amacındadır. Cittaslow’un artlarından örnek olarak yerel kalkınma, tanınırlık, kültür paylaşımı, yaşam kalitesi artışı sayılabilir ancak buna karşı Cittaslow hareketinin çeşitli riskleri vardır. Örnek olarak; halkın Cittaslow hareketini benimsememesi, soylulaşma, Cittaslow hareketinin yanlış anlaşılıp politikaların yanlış uygulanması ve etki çapının dar kalabilmesi sayılabilir. Bunlarla baş edebilmek için ise öncelikle Cittaslow farkındalık artırıcı programların yaygınlaştırılması, Cittaslow mantığının akademik araştırmalara doğru bir şekilde konu edilebilmesi için bilinçlendirme politikalarının yapılması, Cittaslow aday kentin toplumsal ve ekonomik yapısının iyi ve doğru analiz edilmesi gerekmektedir” (Kutluay Tutar - Uğur, 2019, s. 3141).

“Cittaslow ilkelerinin sürdürülebilir kalkınma ekseninde yapılacak bir değerlendirmesi göstermektedir ki; Cittaslow ilkeleri ile uyumlu olarak planlanacak ekonomik ve sosyal kalkınma uygulamaları sürdürülebilir kalkınma anlayışı açısından herhangi bir problem oluşturmayacaktır. Hatta bu yolla yapılacak her türlü uygulamanın sürdürülebilir kalkınma anlayışı ile uyumlu olduğu söylenebilir. Sürdürülebilir kalkınma ve Cittaslow kavramları arasındaki bu olumlu ilişkinin özellikle iki noktada sekteye uğradığını belirtmek gerekir. Cittaslow Kentler Birliği’nin üyesi olabilmek için, kentin 50.000’in altında bir nüfusa (istisna haller hariç) sahip olması gerektiğine dair şart, büyük kentler açısından Cittaslow’un uygulanabilirliğini olumsuz etkilemektedir. Dolayısıyla önemli fiziksel, çevresel, sosyal ve ekonomik problemlere sahip olan büyük kentler için Cittaslow temelli sürdürülebilir bir kalkınma anlayışından söz edilemez” (Şahin - Kutlu, 2014, s. 61).

Yavaş şehir süreci genel itibarıyla 6 farklı bileşenden oluşmaktadır.

Bunlar: çevre politikaları, altyapı politikaları, kent estetiği ve kalitesi için teknolojiler ve tesisler, otokton üretimin korunması, konukseverlik ve farkındalıktır. Söz konusu bileşenler zaman içerisinde yavaş şehir felsefesinin önüne geçmiş, yöre sakinlerinin yaşam kalitelerinin iyileştirilmenin pratik yollarına dönüşmüştür (Radstrom, 2011, s. 96)

Araştırmanın Metodu

Çalışma kullanılan veriler nitel araştırma metodlarının kullanılmasıyla elde edilmiştir. Çalışmaya başlamadan önce araştırma süreci ve yol haritası tüm detayları ile belirlenmiş ve araştırma konusu ve sahası belli ölçülerde sınırlandırılmıştır. Araştırma konusunu tüm detayları ile ortaya koyacak kavramsal ve kuramsal çerçeve belirlenmiş, takip eden süreçte araştırmacı tarafından kapsamlı bir araştırma stratejisi geliştirilmiştir. Bu süreçte zaman, mekân, istenilen verilerin elde edilme durumu ve düzeyi, mali durum, coğrafi mesafe gibi ögeler değerlendirilmiştir (Baltacı, 2019, s. 372-379). *“Araştırma nitel araştırma metodlarından anket tekniğinin kullanılması ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemin seçilme nedeni, anket yapılan kişiden araştırma konusu ile derinlemesine bilgilerin alınmasını sağlamasıdır. Araştırma kapsamında elde edilmesi istenen verilerin anket yöntemi dışında sağlanmasının zorluğu da bu yöntemin seçilmesinde diğer bir etken olmuştur. Araştırmada anket yaklaşımlarından standartlaştırılmış açık uçlu anket yaklaşımı kullanılmıştır. Bu yaklaşım anket uygulamasında tanınan esnekliğin epeyce sınırlanmasına rağmen anket yanlılığını ve öznelliğini azaltması nedeniyle seçilmiştir”* (Dündar - Sert, 2018, s. 79-80). Görüşme formları araştırma konusu ile daha önce hazırlanmış olan çalışmaların analiz edilmesi ve Cittaslow süreci hakkında uzman olan kişilerin görüş, düşünce ve önerilerinin dikkate alınması ile hazırlanmıştır. Anket formlarında Gökçeada’da ikamet eden yerel halkın sakin şehir hakkındaki algılarını tespit etmek amacıyla aşağıda madde ler halinde verilen sorulara yer verilmiştir. Bu sorular;

- ⇒ *Cittaslow veya yavaş /sakin şehir denilince aklınıza ilk gelen nedir?*
- ⇒ *Cittaslow süreci hakkında bilgi verebilir misiniz?*
- ⇒ *Ülkemizde ilk Cittaslow unvanını hangi ilçe ve neden almıştır?*
- ⇒ *Cittaslow unvanı alabilmek için gerekli olan şartlar nelerdir?*
- ⇒ *İlçeniz sakin şehir (Cittaslow) olduktan sonra pozitif ya da negatif anlamda nasıl bir değişim göstermiştir?*
- ⇒ *Gökçeada’nın Cittaslow unvanı almasından sonra gelen yerli ve yabancı ziyaretçilerin ne gibi fayda ve zararları olmuştur?*

Yukarıda madde ler halinde verilen sorular, anket uygulanmasını kabul

eden katılımcılara yöneltilmiştir. Katılımcılara anket uygulaması yapılmadan önce araştırma konusu ve süreci hakkında detaylı bilgiler aktarılmıştır. Katılımcıların hiçbirinin adı, soyadı, kimlik numarası, adresi gibi özel sorular yöneltilmemiş ve anketlere verilen cevapların yalnızca araştırmacı tarafından anket formunda adı yazılı olan çalışma kapsamında kullanılacağı ve araştırma tamamlandıktan sonra ise hiçbir kişi ya da kurumla paylaşılmadan imha edileceği beyan edilmiştir. Katılımcılara soru formları birbir uygulanmış, birinin cevabını bir başkasının görmesine izin verilmemiştir. Aynı zamanda istenilen sorudan başlanabileceği ve istemedikleri sorulara cevap vermek zorunda olmadıkları söylenmiştir. Ankete katılanlardan formun alt bölümünde yer alan cinsiyet, medeni durum, gelir düzeyi, çalışma durumu, eğitim seviyesi, yaş gibi sorular ile Likert ölçeğine göre hazırlanmış olan İlçenizin aldığı Cittaslow unvanından ve sonrasında meydana gelen değişimlerden memnun musunuz? şeklindeki soruya cevap vermeleri istenmiştir. Anket uygulanan katılımcıların önemli bir bölümü bütün sorulara cevap vermiş ve anket formları eksiksiz bir şekilde toplanmıştır. Son aşamada çalışmanın hitap edeceği kitle belirlenerek, uygun dil ve yazım kuralları eşliğinde çalışma nihai noktaya getirilmiştir.

Anket formları 2018 yılının temmuz ayı içinde araştırma sahasının teşkil eden Gökçeada sınırları içerisinde yerel halktan rastgele seçilen 45 kişiye uygulanmıştır. Anket uygulaması sonrasında katılımcıların form dışında belirtmek istedikleri görüş, düşünce ve önerilerinin olup olmadığı sorulmuştur. Form dışında söyleyecek sözü olan katılımcılarla mülakat gerçekleştirilmiş ve mülakat esnasında onay verenlerin görüş, düşünce ve önerileri ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Bu kayıtların çalışmanın tamamlanmasından sonra silineceği katılımcılara söylenmiştir. Her bir katılımcı için ortalama 20 dakikalık anket süresi ayrılmış ve katılımcıların büyük bir bölümü formları bu süre dolmadan doldurmuştur. Elde edilen verilerin değerlendirilmesi aşamasında içerik analizinden faydalanılmıştır. İçerik analizinin ardından elde edilen veriler araştırmanın konusu doğrultusunda detaylı bir şekilde okunarak tasnif edilmiştir. Gruplandırılan veriler, bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bilgisayara girilen veriler iki kez daha okunduktan sonra birbirine yakın ya da eş anlamlı olduğu düşünülen ortak başlık altında toplanmıştır. Ardından bütün verilerin son hali hem araştırmacı hem de anket konusunda uzman olan kişiler tarafından detaylı bir şekilde gözden geçirilerek, eksik ya da hatalı veri girişi olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Bulguları

Araştırma kapsamında anket uygulanan katılımcıların tanıtıcı niteliklerini içeren veriler Tablo 1’de verilmiştir. Anket uygulaması yapılanların % 64,4’ünü erkekler, %35,6’sını ise kadınlar oluşturmaktadır. Katılımcı kitlesinin yaklaşık ¼’ü 41-47 yaş aralığında yer alırken bunu sırasıyla % 17,8 ile 48-54 ve % 15,6 ile 27-33 yaş grubu izlemektedir. Katılımcıların öğrenim düzeyleri incelendiğinde en fazla değer % 33,3 ile ilkokul grubu ve % 26,7 ile ortaokul grubunda olduğu görülmektedir. Katılımcıların ¼’ünden fazlasının çiftçidir ve en fazla birey sayısına sahip gelir düzeyi de % 24,4 ile 901- 1500 aralığında yer almaktadır (Tablo 1).

Tablo 1. Anket Uygulanan Katılımcıların Tanıtıcı Özellikleri (n=45).

Parametreler	Gruplar	Frekans	%
Cinsiyet	Erkek	29	64,4
	Kadın	16	35,6
Toplam Değer		45	100,0
Medeni Durum	Evli	33	73,3
	Bekar	12	26,7
Toplam Değer		45	100,0
Yaş	18-26	4	8,9
	27-33	7	15,6
	34-40	5	11,1
	41-47-	11	24,4
	48-54	8	17,8
	55-61	6	13,3
	61 ve Üstü	4	8,9
Toplam Değer		45	100,0
Öğrenim Düzeyi	İlkokul	15	33,3
	Ortaokul	8	17,8
	Lise	12	26,7
	Lisans	7	15,6
	Lisansüstü	3	6,7
Toplam Değer		45	100,0

Çalışma Durumu	Öğrenci	6	13,3
	İşçi	3	6,7
	Memur	4	8,9
	Serbest Meslek	7	15,6
	Çiftçi	14	31,1
	Esnaf	5	11,1
	Özel Sektör	4	8,9
	Çalışmıyor	2	4,4
Toplam Değer		45	100,0
Gelir Düzeyi	900 ve Altı	2	4,4
	901-1500	11	24,4
	1501-2000	8	17,8
	2001-2500	5	11,1
	2501-3000	6	13,3
	3001-3500	5	11,1
	3501-4000	5	11,1
	4000 ve Üstü	3	6,7
Toplam Değer		45	100,0

Anket uygulaması yapılan katılımcılara yöneltilen sorulara verilen cevaplardan içerik analizi sonucunda yakın anlamlı olduğu düşünülenler aşağıda olduğu gibi ifade edilmiştir.

- ⇒ **Cittaslow veya yavaş / sakin şehir denilince aklınıza ilk gelen nedir?** Bu soruya 18 katılımcı birbirine yakın ya da benzer ifadelerle cevap vermiş 27 katılımcı ise boş bırakmıştır. Söz konusu cevaplar olduğu gibi aşağıda maddeler halinde verilmiştir. Bunlar;
- 1) “Cittaslow kelime grubunu duyduğumda kafamda huzurlu bir kent tezahür etmektedir”.
 - 2) “Bu sözcük bende şehrin köy düzeyinde bir sükunete sahip olduğu düşüncesini uyandırmaktadır”.
 - 3) “Bunu ilk kez duymuyorum. İlk Seferihisar sakin şehir olduğunda orada ikamet eden bir yakınımın duymuştum. Sakin şehir denilince aklıma emeklilik ve sonrasında yerleşilecek yerler gelmektedir”.

- 4) “Huzurlu şehir gelmektedir”.
 - 5) “Fazla insanın olmadığı şehir aklıma gelmektedir”.
 - 6) “Kentlerin gürültülü ortamının olmadığı dinlenilecek şehirler gelmektedir”.
 - 7) “Huzurlu, sakin ve sessiz şehirler çağrışım yapmaktadır”.
 - 8) “Aklıma doğaya saygı duyulan bir şehir gelmektedir”.
 - 9) “Doğal hayatın her şeyiyle yaşandığı yerleşim birimleridir”.
 - 10) “Başka şehirlere ihtiyacı olmayan, kendi yağıyla kavrulan şehirler kafamda canlanmaktadır”.
 - 11) “Çocukluğumu geçirdiğimi köyler, oradaki ortam aklıma gelmektedir”.
 - 12) “Hayalimde doğup büyüdüğüm şehir Gökçeada hayat bulmaktadır”.
 - 13) “Gökçeada gelmektedir”.
 - 14) “İnsanların birbirine saygılı olduğu ve huzurlu bir ortamı olan şehir gelmektedir”.
 - 15) “Ekonomik olarak insanların çok fazla zorlanmadığı, üreten ve ürettiğinin de büyük bir bölümünü kendi tüketen şehirler aklıma gelmektedir”.
 - 16) “Sosyal hayatın fazla canlı olmadığı, küçük esnafın yaygın olduğu şehirler aklıma gelmektedir”.
 - 17) “Bu soru bana yerel değerleri önemseyen, yaşlı nüfusun fazla olduğu yerleri hatırlatmaktadır”.
 - 18) “Hayatın yavaş akışta ilerlediği, turistleri çeken yerlerdir”.
- ⇒ **Cittaslow süreci hakkında bilgi verebilir misiniz?** Bu soruya 21 katılımcı aynı ya da benzer ifadeleri kullanarak cevap vermiş 24 katılımcı ise boş bırakmıştır. İlgili cevaplar katılımcıların ifade ettiği gibi aşağıda maddeler halinde verilmiştir. Bunlar;
- 1) “Seferihisar’a bazen giderim özellikle de yaz aylarında. Son gittiğimde orada esnaflık yapan bir arkadaşım buranın Cittaslow olduğunu söylemişti. Bende biraz ondan bilgi aldım sonrasında da internete baktım. Baya bir şey okudum ve etkilenmiştim”
 - 2) “Doğaya önem veren süreçtir”.
 - 3) “Bir yerin çok fazla yerli ve yabancı turist çekmesini sağlayan planlamadır”.
 - 4) “Avrupa ortaya çıkmış olan bir durum diye bir şey hatırlıyorum”.

- 5) "Türkiye'de ilk kez Seferihisar'ın bu sürece katıldığını biliyorum. Seferihisar'da bize yakın olduğu için oradaki arkadaşlarımızdan duyduğum bazı şeyler var".
- 6) "Bu konuda az da olsa bilgim var. Bizim yöremiz buna katılacağı zaman birçok ilan asıldı buralara. Onları okuduk aynı zamanda da yerel gazetelerde bir şeyler okudum".
- 7) "İlçelerin canlanmasını ve turist çekme potansiyellerini arttıran süreçtir".
- 8) "İlçelerin doğal güzelliklerini ortaya çıkarma sürecidir".
- 9) "Doğanın korunduğu, gelişmenin bu korumanın eseri olduğu süreçtir".
- 10) "Cittaslow süreci tarımın ön plana çıktığı aşamadır".
- 11) "Bunda yerel üretim öne çıkmakta, köylü ve yerel halk muhafaza edilmektedir".
- 12) "Yeşil alanların arttığı ve zarar görmediği, Avrupa projesidir".
- 13) "Sessiz, huzurlu ve sakin şehirler oluşturma aşamasıdır".
- 14) "Keşfedilmemiş doğal ve yapay güzellikleri turizme kazandırma sürecidir".
- 15) "Yeni iş kapıları açan ve işsiz vatandaşlara istihdam şansının doğduğu planlamadır".
- 16) "Bilinen ekonomik modellerin alternatifleri ile yer değiştirdiği sürece verilen addır. Böylece doğamız korunmakta ve gelecek nesillerin yeşil alan görme ihtimali yükselmektedir".
- 17) "Şehirler kırsalın birleştiği süreçtir".
- 18) "Yörelere gelişimi için yerel halkın dikkate alındığı, hesaplama dışında bırakılmadığı çevre dostu süreçtir".
- 19) "Atalarımızdan kalanların korunduğu ve korunacak olduğu Avrupalıların ortaya çıkardığı planlamadır".
- 20) "Bu sürece ilk kez katılan yer Seferihisar'dır. Bizde onun belediye başkanının aracılığıyla buna katıldık. Faydalı bir süreç, en azından ilçemizin kabul gören gelenek-görenek, turizm eserlerinin yaşatılacağı süreçtir".
- 21) "Gelişmemiş yerlerin gelişmelerini sağlayan, köylüyü, çiftçiyi, esnafta, çevreyi koruyan süreçtir".

⇒ **Ülkemizde ilk Cittaslow unvanını hangi ilçe ve neden almıştır?**

Bu soruya 34 katılımcı cevap vermiş 11 katılımcı ise boş bırakmıştır. Cevap verenlerin geneli anket formlarına Seferihisar yazmış ve

Gökçeada'nın da Seferihisar'ın katkılarıyla bu unvanı aldığını ifade etmiştir.

⇒ **Cittaslow unvanı alabilmek için gerekli olan şartlar nelerdir?** Bu soruya 39 katılımcı cevap vermiş 6 katılımcı ise boş bırakmıştır. Söz konusu cevaplar olduğu gibi aşağıda maddeler halinde verilmiştir. Bunlar;

1) *"Bu unvanı almak aslında çok zordur. Bir sürü aşaması vardır. Bunlardan benim bildiğim çevreye değer vermek ve kapsamlı bir çevre politikasına sahip olmaktır. Çünkü çevre koruması olmadan bu birliğe katılma imkânı yoktur".*

2) *"Cittaslow birliğine katılabilmek için şehrin altyapı politikalarının düzgün bir şekilde yapılması gerekmektedir".*

3) *"Sakin şehir unvanı alabilmek için engellilere gereken kolaylıkların sağlanması, ulaşım sistemlerinin düzgün inşa edilmesi, sağlık ve eğitim gibi hizmetlerin yeterli düzeyde olması gerekmektedir".*

4) *"Bu konuda geçen gün Seferihisar'a ait bir yerel gazetede okuduğum bir haber vardı. Tam da bu konudan bahsediyordu. Haberde yavaş şehir olabilmek için hava ve su temizliğinin kabul edilebilir ölçülerde olması gerektiği yazıyordu. Gerçekten de bu unvanın en olumlu katkılarından biri de şehirlerin içme ve kullanma suyunun yeterli düzeyde karşılanması ile hava kirliliklerinin önlenmesidir".*

5) *"Cittaslow için bildiğim kadarıyla atık sorununun olmaması, şehrin kötü kokulardan arındırılması lazım gelmektedir. Zaten kötü kokan bir şehri kim neden bu birliğe üye etsin ki?".*

6) *"Bizim ilçemiz bu unvanı aldığı anda biraz merak edip araştırmıştım. Bu nedir ne işe yarar diye. Elimden geldiğince okudum ve sonunda anladım ki bu unvan çok yararlıymış. En basitinden bu unvanı alabilmek için belediyelerin halkına yeterli miktarda yeşil alan sağlaması zorunluluğudur. Bu oyun alanları olur parklar olur yürüme ve spor alanları olur hiç fark etmez bütün bu unvanı almak isteyenler bu şartları sağlamalıdır".*

7) *"İlçemiz yavaş şehir olunca bunun farkına vardım. Herkes her yerde bunu konuşuyordu. Toprağa, suya, havaya zarar vermeyen malzemelerin inşaatlarda kullanılmalıdır. Ömrünü tamamlayanlar kendiliğinden imha olmalı. Tıpkı çocukluğumuzdaki gibi doğaya zarar vermeyen ürünler inşaatlarda tercih edilmelidir".*

- 8) “Bizler misafiri severiz, bu unvanın en büyük şartlarından biri de buymuş. Çok güzel, gelsinler yöremizi görsünler biz de onları konuk edelim bu bizi mutlu eder”.
- 9) “Bu süreç başladığında yetkililer bizimle sürekli irtibat içinde oldu. Sürekli bizlere bu unvandan ve bunun alınmasının ilçemize sağlayacağı yararlılardan söz ettiler. Hep bilgilendirdiler. Sonra bunlardan birine toplantı bittiğinde neden bunu sürekli yapıyorsunuz diye sorduğumda bana bunun bu unvan için zorunlu olduğu cevabını verdiler. O anda öğrendim Cittaslow şartlarını”.
- 10) “Bu konuda yazılmış broşürde okudum şartların bazılarını. Bana çok ilgi çekici gelmişti. Işık kirliliği ve trafik gürültüsünün düşürülmesi cittanın temel şartlarından biriymiş. İlçemiz zaten eskiden de sakindi şimdi biraz hareketlenmeye başladı ama yine de bu kirlilikler yok”.
- 11) “Cittaslow için önce başvuru mektubu hazırlanmalı ve bu onlar tarafından değerlendirilmeye alınmalıdır”.
- 12) “Bir rapor yazılmalı, bunda başvuru alan yerin şartları sağladığı veya sağlayacağı, ne zamana kadar eksiklikleri gidereceği belirtilmelidir”.
- 13) “Belediyenin yaptığı projelerin halka ne kadar faydalı olduğu ve zamanında bitirilip bitirilmediği önemli şartlardan biridir”.
- 14) “Tarıma önem verilmelidir”.
- 15) “Organik ürünler yetiştirilmelidir. Hormonlu tarım yapılmamalıdır”.
- 16) “Yemek konusunda planlama yapılmalıdır. Yerel ürünler ve yemekler desteklenmelidir”.
- 17) “Gelenek ve göreneklerin unutulması önlenmelidir”.
- 18) “Turistlerin kalacağı yerlerin yeterli olması gereklidir”.
- 19) “GDO’lu ürünler ilçede kullanılmamalı ve kullanımı mümkün olduğunca önlenmelidir”.
- 20) “Gastronomi konusunda eğitimler düzenlenmelidir”.
- 21) “Devlete ait binalarda organik sebze ve meyveler tercih edilmelidir”.
- 22) “Tarımda imar planları düzgün bir şekilde yapılmalıdır gerekirse yeniden çizilmelidir”.
- 23) “Sanat eserlerinin korunması lazımdır”.
- 24) “Eskimiş eserlerimiz restore edilmelidir aslına uygun olarak ama”.
- 25) “Zanaatlarımız ve bunları icra edenler unutulmamalıdır”.
- 26) “Konukseverlik ile ilgili farkındalık eğitimleri yapmak”.

27) “Halk her türlü karara doğrudan etki etmelidir. Her kararda halka gidilmeli onun görüşü alınmalıdır”.

28) “Halka Cittaslow anlatılmalıdır”.

29) “İlçede satılan her şeyin fiyatı açık ve şeffaf olmalıdır”.

30) “Gençlere ait yatırımlar yapılmalı ve gençlik merkezi kurulmalıdır”.

31) “İşsizlik minimum düzeyde olmalıdır. Gençleri şehir dışına çıkarmadan ilçe içinde istihdama katmak lazım gelmektedir”.

32) “Engelli insanlarla normal insanların uyumlu bir şekilde eşit şartlara sahip olması gerekmektedir”.

33) “Engelli kişiler desteklenmeli ve sosyal hayata uyumları konusunda yardımcı olunmalıdır”.

34) “Farklı kültür, din, dil ve ırk gibi konularda kapsamlı çalışmalar yapılmalı, hiç kimse bu farklardan dolayı yadırganmamalı, eleştirilmemeli, insanların bir arada uyum içinde yaşamaları için çeşitli sistemler uygulanmalıdır”.

35) “Yerel halkın özellikle de gençlerin politik süreçlere katılımı sağlanmalı gençler bu konuda desteklenmelidir”.

36) “Şehirde ya da köyde herkes her istediği ürüne eşit oradan erişebilmelidir”.

37) “İlçede bisiklet kullananlara özel yollar yapılmalıdır. Bisikletlilerin araçlardan zarar görmemeleri sağlanmalıdır”.

38) “Ulaşım araçları eğer yapılabiliyorsa çevre dostu olmalıdır”.

39) “Çocuklu ya da hamile bayanlara ulaşım, sağlık, eğitim gibi konularda öncelik ve kolaylık verilmelidir”.

⇒ **İlçeniz sakin şehir (Cittaslow) olduktan sonra pozitif ya da negatif anlamda nasıl bir değişim göstermiştir?** Bu soruya 42 katılımcı cevap vermiş 3 katılımcı ise boş bırakmıştır. Formlarda yer alan cevaplar aşağıda olduğu gibi maddeler halinde verilmiştir. Bunlar;

1) “Cittaslow statüsü edindikten sonra ilçemize turist gelmeye başladı. Doğal olarak ekonomik olarak gelişmeye başladık”.

2) “Bu unvandan sonra yeni iş alanlarımız ortaya çıktı. Gençlerin büyük bir bölümü turizmle ilgili mekân açmaya başladı. Her dükkânın en az iki kişiyi iş sahibi yaptığı düşünülürse birçok işsiz insan evine ekmek götürme fırsatı buldu”.

3) “Yöremizde pozitif olarak görebileceğimiz birçok yenilik oldu. Kaynaklarımız korunmaya alındı. Böylece bizim bile farkında olmadığımız değerlerimiz ortaya çıktı”.

- 4) “Yöremiz sakin şehir olduktan sonra alt ve üst yapı eksiklikleri hızlı bir şekilde giderilmeye başlandı”.
- 5) “Yerel ürünlerimiz değerlendirilmeye başladı”.
- 6) “Yöresel yemeklerimizi tanıtmak amacıyla Türkiye Eko-Gastronomi kongreleri düzenlenmiştir”.
- 7) “Zeytinyağı, peynir ve şarap yapımı üzerindeki Rum etkinliği kırılmaya başlandı”.
- 8) “Belediyemiz buradaki turizm tesislerinde yöremizin ürünlerinin kullanılması için çeşitli çalışmalar yapmaya başlamıştır”.
- 9) “Bizim çocukluğumuzdaki meslekler keşfedilmeye başlandı”.
- 10) “Atadan dededen kalan tarihi evlerimiz, yapılarımız restore edildi ve turizme kazandırıldı”.
- 11) “Bu süreçten sonra yöremize birçok yerli ve yabancı turist geldi. Yeni insanlarla tanıştık farklı kültürleri gördük yaşadık”.
- 12) “Organik ürünlerimiz beğenilmeye ve daha çok satılmaya başlandı”.
- 13) “El emeği göz nuru annelerimizin eşlerimizin çocuklarımızın yaptığı el işleri tanıtılmaya başlandı ve turistlerin yoğun ilgisini çekti”.
- 14) “Yöresel yemeklerimiz unutulmaktan kurtuldu ve turizme kazandırıldı bu sayede birçok hane gelir sahibi oldu”.
- 15) “Birçok ürünümüz markalaşma sürecine girdi”.
- 16) “Normalde yazın tarla işleriyle uğraşır, arta kalan zamanlarımızda şehir merkezinde gezerdik, şimdi şehir merkezinde daha çok zaman geçiriyoruz, tabiki günlük işlerimizi aksatmıyoruz ama şehrin imkanlarının artması ve özellikle de ulaşımın biraz daha gelişmesi, yeni projelerin yapılması bizleri şehir merkezine daha çok bağladı. Diyebilirim ki zamanımızın çoğu burada geçiyor”.
- 17) “Yöremiz eskiden de zaten sakindi. Şimdi de bundan fayda sağlaması kadar güzel ne olabilir ki. Kafa dinlemek, yürümek, koşmak, kamp yapmak isteyenler çok gelmeye başladı. Turizm başladı denebilir”.
- 18) “Büyükşehir insanı yoruyor, şimdi bizim şehrimiz sakin, huzurlu, tam kafa dinlenilecek bir yer, genelde İzmir, İstanbul, Bursa, Kocaeli gibi illerden çok sayıda kişi ilçemize gelmeye başladı. Bu unvan yeni insanlarla tanışmamızı sağladı”.

- 19) “Birçok insan geldi geçti, hepsiyle birebir olmasa da gönül birlikliği kurduk, bazılarıyla daimî dostluklar kurduk, hatta buraya sürekli yaşamak isteyenler de oldu. Şimdi Türkiye’nin birçok ilinde arkadaşlarımız var, hepsini ayrıca seviyoruz, yani her ilde gidebileceğimiz bir kapımız var bu çok güzel bir duygu”.
- 20) “Şehirlerdeki birçok kişi bu unvandan sonra ilçemize gelmeye başladı, ekonomik olarak kazanç kaynaklarımız arttı, ne bileyim maddi olarak çok faydasını gördük bu unvanın”.
- 21) “Yeni işyerleri açıldı, ilçemiz yakınındaki otellerin yatak kapasitesi arttı, birçok evladımız burada ekmek yemeye başladı”.
- 22) “Kendi üretimimiz olan ürünlere olan ilgi arttı”.
- 23) “Tarihi kaynaklarımıza gereken önem verilmeye başlandı, eksiklikleri giderildi, çevreye olan ilgi arttı”.
- 24) “Yaz mevsimi daha hareketli geçmeye başladı”.
- 25) “Yaşam kalitemiz artmaya başladı”.
- 26) “Kadınlarımı daha fazla istihdama katılmaya başladılar, hala istenilen oranda olmasa da en azından kendi ürettiklerini satabiliyorlar ya da farklı işlerde çalışabiliyorlar”.
- 27) “Biz eskiden de birbirimize ve ilçemize gelenlerle iyi ilişkiler kurar onlarla çok ilgilenirdik, cittaslowdan sonra ikili ilişkilerimizde pek bir değişiklik olmadı, sadece ilçemizin tanıtım faaliyetleri arttı, ilçemiz bilinmeye ve adı duyulmaya başlandı”.
- 28) “Aslına bakılırsa normal hayatımızda çok fazla bir değişiklik olmamıştır”.
- 29) “İlçemiz çok fazla bir göç almadı, gelenler kısa süre kalıp dinlenip geri gidiyorlar”.
- 30) “Ekonomik yapımızda beklediğimiz etki ortaya çıkmadı”.
- 31) “Burası bizim doğup büyüdüğümüz yer. Böyle bir unvana sahip olması yerel pazarlarda yöresel ürünlerimizin daha çok tercih edilmesini sağladı”.
- 32) “Geleneksel üretim yapımızın gelecek nesillere aktarılması için çalışmalar yapılmaya başlandı”.
- 33) “Kahvemiz özellikle de Zeytinli köyündeki dibek kahvemiz meşhur oldu”.
- 34) “Eşelek köyündeki sebze ve meyvelerin Çardaklarda satılması bilhassa turistlerin hoşuna gitti ve oradaki insanlar ekonomik olarak gelişmeye başladı”.
- 35) “Gökçeada’nın en önemli etkinliklerinden biri olan Meryem Ana Etkinlikleri popüler olmaya başladı”.
- 36) “Sörf okulumuz sayesinde aramıza yeni sörfçüler katıldı”.

37) “Tarım kültürümüz ve tarım topraklarımıza daha fazla önem veriliyor artık”.

38) “Burada önceden yaşayan Rumlar, Türkler ve Yunanlılardan kalan evler restore edildi ve turizme kazandırıldı”.

39) “Rüzgâr enerjisinden faydalanabilmek için enerji istasyonları ve rüzgâr değîrmenleri kuruldu”.

40) “Bisiklet yolları yapıldı”.

41) “Arabalar bazen sıkıcı olabiliyor, şehir içinde gezerken bizi zorlayabiliyorlar, bu nedenle çok da iyi oldu kimin aklına geldiyse, bazı yollar belli saat ve günlerde araç trafiğine kapatıldı, böylece bu yollarda rahatça dolaşabiliyoruz”.

42) “Belediyemizin sayfasında önceden herhangi bir sorunumuzu yazabileceğimiz bir botun yoktu, şimdi adına beyaz masa dedikleri sisteme geçmişler, her bilgiye oradan ulaşabiliyor şikâyet ve önerilerimizi de buradan yazabiliyoruz. Çok da hızlı geri dönüşler alıyoruz”.

⇒ **Gökçada'nın Cittaslow unvanı almasından sonra gelen yerli ve yabancı ziyaretçilerin ne gibi fayda ve zararları olmuştur?** Bu soruya 32 katılımcı 13 katılımcı ise boş bırakmıştır. Verilen cevaplar olduğu gibi aşağıda yer almaktadır. Bunlar;

1) “Adamız önceden de çok turist çeken bir yerdi. Şimdi de bu durum değişmedi, yazın çok kişi geliyor, bunlarla iyi ilişkiler kuruyoruz şu ana kadar herhangi bir sorunla karşılaşmadım ve bana göre ekonomik olarak bizim esnafımızın gelişmesini sağlıyorlar”.

2) “Ben turist ayrımı yapmıyorum. Yerliymiş yabancıymış buna hiç takılmıyorum, Her gelen ya adayı beğendiği için ya da yakınlarından arkadaşlarından duyduğu güzel sözler için geliyor bu nedenle gelenlerin birçoğuyla tavla ve okey oynadım, sıkı dostluklar kurdum, keşke sürekli burada kalsalar farklı kültürleri tanıyoruz”.

3) “Turistler en başta maddi kaynaktır biz böyle görüyoruz, kimsenin adadan hüznünlü ayrılmasını istemiyoruz. Sonuçta yılda bir kez geliyorlar eğer sorun yaşarlarsa bir daha gelmezler, yeni yeni insanlar tanıyoruz, onlarla kaynaşyoruz memnunu her birinden birçok şey öğreniyoruz”.

4) “Gelen turistler bizlere yeni yerlerin kapılarını açıyor, adanın dışına çıktığımızda her yerde bir arkadaşımız oluyor, bu da sevindirici bir durum”.

- 5) *“Adaya çok fazla turist gelmiyor, gelenlerde zaten ya burada evi olanlar ya da kısa süre kalıp gidecek olanlar, onlarla iyi ilişkiler kuruyoruz. Ada halkı da turistleri seviyor”.*
- 6) *“Sakin şehir unvanından sonra çok da bir değişiklik olmadı, biraz adaya olan ilgi arttı o kadar”.*
- 7) *“Adaya gereken önem verilmeye başlandı, önceden de sessiz bir yapıda olan ada, bununla birlikte iyice sakinleşti, gelen turistler denize giriyor, yöresel ürün alışverişi yapıyorlar hepsi bu kadar katkısı oluyor yani bir zararını görmedim şimdiye kadar”.*
- 8) *“Biz adada yaşıyoruz bunun bazı dezavantajları var, en basitinden il merkezine arabalı vapur olmadan gidemiyorsunuz, ikinci aşama da gelen turistlerin büyük bölümü yerlidir. Ülkemizin bilhassa İstanbul, Çanakkale, Bursa, Balıkesir ve İzmir gibi illerinden vatandaşlarımız geliyor, belli bir süre kalıyorlar bazılarının yazlık evleri de burada, kaldıkları süre boyunca alışveriş yapıyorlar, adanın ürünleri tüketiyorlar sonuçta adaya ekonomik anlamda katkı sunuyorlar”.*
- 9) *“Turistin zararı olmaz genelde, adada yaşayanlar da eminim ki böyle düşünüyordur. Çevre konusunda duyarlı olan her turist yerli olsun yabancı olsun baş tacımızdır”.*
- 10) *“Kültürel etkileşimimiz oluyor, yeni şeyler öğreniyoruz”.*
- 11) *“Her yöreden bir şey kapıyoruz, geliştirebiliyoruz geliştirebiliyoruz kültürel anlamda”.*
- 12) *“Deniz kenarlarında bazen çöp sorunu oluşabiliyor, ama onu da sağ olsun belediyemiz çözüyor”.*
- 13) *“Turistler sayesinde turizm tesisleri aktif dönemlerinde birçok kişiyi işe alıyor, istihdam sağlıyor”.*
- 14) *“Turizm sektörü yaz aylarında canlanıyor birçok kardeşimiz burada ekmek yiyor. Güzel gelişmeler oluyor turistler gelince”.*
- 15) *“Yerel ürünlerimiz değer kazanıyor”.*
- 16) *“Zeytinyağımız ve balımız marka ürün olmaya başlamıştır”.*
- 17) *“Cittaslow ile yerel ürünlerimiz daha çok sunulmaya başlandı turistik tesislerimizde”.*
- 18) *“Deniz Kestanemiz, Bamyalı levreğimiz meşhur olmaya başlamıştır”.*
- 19) *“İspanaklı kalamar, salatamız, ebegümeçimiz turistler tarafından sevilince turizm planlarına da alınmıştır bu yemekler”.*
- 20) *“Gelenek-göreneklerimiz, yemeklerimiz, denizimiz, tarım ürünlerimiz onlar sayesinde önem kazandı, gün geçtikçe de bu durum artarak devam ediyor”.*

21) “Sanırım pek bir değişiklik olmadı, sadece adaya gelen turist sayısında küçük bir artış oldu bir de adanın tanıtımı yapıldı biraz hepsi bu kadar”.

22) “Ben şahsım olarak adanın başka illerde ve ülkelerde reklamının yapıldığını ve bunun da sakin şehir unvanından sonra daha fazla olduğunu düşünüyorum”.

23) “Gelen yerli ve yabancı turistlerin sayıları elbette arttı, bundan hem biz ada sakinleri hem de esnaflar maddi ve manevi yarar sağladık”.

24) “Farklı yerlerin farklı kültürel özelliklerini öğrendik, ada yılın belli aylarında bile olsa kalabalık bir nüfusa ulaştı”.

25) “Adanın gazetelerde reklamlarının yapılmasına yardımcı oldu bu unvan, ülkemizde bu unvana sahip şehirler arasına adamızın bulunması bizim için büyük şansı ve böylece özellikle yiyecek ve içeceklerimize yoğun ilgi oldu, yurtdışından bile geleneksel yemeklerimizin tariflerini isteyenler oldu”.

26) “Adanın çeşitli spor faaliyetleri sürekli gündeme geldi”.

27) “Sulaltı Milli Parkımız, rüzgâr sörfümüz, kite sörfümüz ile olta balıkçılığımız tanınmaya ve daha çok talep görmeye başladı”.

28) “Organik tarımsal faaliyetlerimizi yayılmaya ve gelişmeye başladı”.

29) “Yayaya öncelik verildi ve çevre dostu daha çok araç kullanılmaya başlandı”.

30) “Geleneksel işletmelerin, ustaların, ustalıkların ve zanaatların değerleri yükseltildi”.

31) “Modernizm yeşille özdeşleşti”.

32) “Sürdürülebilir tarım, sürdürülebilir çevre yönetimi, sürdürülebilir kent ve turizm planlamaları yapıldı”.

⇒ **İlçenizin aldığı Cittaslow unvanından ve sonrasında meydana gelen değişimlerden memnun musunuz?** Bu soruya bütün katılımcılar cevap vermiştir. Katılımcıların % 89’u çok memnunum seçeneğini işaretlemiş, % 2’si (1 kişi) memnunum, % 5’i fikrim yok, % 1’i memnun değilim, % 3’de hiç memnun değilim ifadelerini tercih etmiştir.

Sonuç

Yavaş şehir sürecinin değeri günümüzün yaşam koşulları dikkate alındığında daha iyi anlaşılacaktır. Cittaslow sürecinin tam anlamıyla kabul görmesi ya da diğer bir ifade ile istenilen / beklenen maksimum başarının elde edilebilmesi için en önemli paydaşlardan birini temsil eden

yerel halkın görüş, düşünce ve önerileri dikkate alınmalıdır. İster plan / proje aşamasında isterse karar sürecinde olsun başından sonuna kadar yapılan ya da yapılacak olan bütün işlerde yerel halka söz hakkı verilmeli, doğrudan sürece dahil olmaları sağlanmalıdır. Tüm bunlar dikkate alındığında çalışmanın amaç ve kapsamı detaylı bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Söz konusu araştırma yerel halkın Cittaslow süreci hakkında algılarının Gökçeada (Çanakkale) özelinde incelenmesi üzerine temellenmiş ve şekillenmiştir.

Araştırma kapsamında yerel halka sunulan anket formları neticesinde edinilen veriler, halkın sakin şehir sürecinden oldukça memnun olduğunu ve faydalı bulduğu tespit edilmiştir. Halkın büyük bir bölümünün süreç hakkında bilgisinin bulunduğu ve bu bilgileri de çeşitli yollarla edindiği bilgilerini de veren formlardan, sosyo-ekonomik yapının pozitif yönde hareketlilik kazandığı bilgisine erişilmiştir. Halk, genel olarak süreci yakından takip etmekte ve faydalı bulmakta olup, araştırma sahasını teşkil eden Gökçeada'nın Cittaslow birliğine dahil edilmesinin birçok bakımdan faydalı olduğunu görüşünde birleştiği belirlenmiştir.

Adanın alt ve üst yapı eksikliklerinin önemli bir bölümünün giderildiğini, yerel değerlerin önem kazandığı, yeni iş ve istihdam alanlarının ortaya çıktığını, ekonomik hayatın canlandığını, çevreye duyarlı ve sürdürülebilir temele dayanan sistemlerin geliştirildiğini, yöresel ürünlerin değerlerinin arttığı ve bazı ürünlerin markalaşma aşamasına girdiğini, yerli ve yabancı turistlerin daha fazla geldiğini ifade eden yerel halk, sakin şehir kavramını Gökçeada, huzur, sükunet, yerel değerler ve kendi kendine yeten gibi ifadelerle özdeşleştirmiştir.

Yerel halk, Gökçeada'nın reklam ve tanıtımlarının yapılmasında da önemli katkılar sunduğunu ve Cittaslow sürecinin, tarihi, kültürel, doğal ve coğrafi değerlerin korunmasında ve gelecek nesillere aktarılmasında da büyük pay sahibi olduğunu düşünmektedir. Ada halkının büyük bir bölümü (89'u) Cittaslow sürecinden ve sonrasında meydana gelen değişimlerden memnun olduklarını ifade etmiştir.

“Yavaş Şehir felsefesi kentlerin yaşam kalitesini artırmak üzere ortaya atılan sürdürülebilir yerel kalkınma modelidir. Sadece ekonomik çıktıları açısından değerlendirilmesi uygun değildir. Yavaş Şehir olmak bir sonuç değil süreçtir. Yavaş Şehir olabilmek bir şehir açısından markalaşma ve farklılaşma adına önemli olsa da asıl önemli olan bu unvanı devam ettirebilmektir. Bu da ancak yerel yönetimlerle ortak hareket edebilecek, Yavaş Şehir felsefesini

benimsemiş yerel halk ile mümkün olacaktır. Yerel halkın yapılacak plan ve projelere, faaliyetlere etkin katılımı ve bilinçlendirilmesi önemlidir ve yerel halkın algıları belirli sürelerle takip edilmelidir. Böyle bir çalışma diğer Yavaş Şehirlerde de yapılarak benzer sonuçların oluşup oluşmadığı gözlemlenebilir ve Gökçeada ile karşılaştırma yapılabilir. Bununla birlikte yapılacak nicel araştırmalarla elde edilen veriler zenginleştirilebilir” (Sert - Dündar, 2018, s. 88).

KAYNAKLAR

- Baltacı, A. (2019). "Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır?" *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED)*, 5 (2), 368-388.
- Doğutürk, G. (2010). "Mimari ve Yaşam Kalitesi Bağlamında Yavaş Şehir Hareketi ve Seferihisar Örneği", İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Dündar, Y.-Sert, A.N. (2018). "Yerel Halkın Yavaş (Sakin) Şehir Hakkındaki Algıları: Seferihisar'da Nitel Bir Araştırma", *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2 (4), 74-91.
- Deniz, T. (2017). "Hızlı Dünyada Sürdürülebilir Mekânlar: Sakin Kentler", *İnsan ve Toplum Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 6 (3), 1399-1412.
- Ergüven, M. H. (2011). "Cittaslow – Yaşamaya Değer Şehirlerin Uluslararası Birliği: Vize Örneği", *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 201-210.
- Kutluay Tutar, F.-Uğur, F. (2019). "Yerel Kalkınma Modeli Olarak Cittaslow: Türkiye Uygulaması", *International Social Sciences Studies Journal*, 5 (37), 3132-3141.
- Kutlu, S. Z.-Şahin, İ. (2014). "Cittaslow: Sürdürülebilir Kalkınma Ekseninde Bir Değerlendirme", *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 2 (1), 55-63.
- Radstrom, S. (2011). "A Place-Sustaining Framework for Local Urban Identity: an Introduction and History of Cittaslow", *IJPP*, 1 (1), 90-113.
- Sırım, V. (2012). "Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak Sakin Şehir Hareketi ve Türkiye'nin Potansiyeli", *Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 1 (4), 119-131.
- Cittaslow Türkiye, <https://cittaslowturkiye.org/uyelik-sureci-ve-kriterler/>, Erişim Tarihi: 01.10.2020.
- Cittaslow Türkiye, <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-gokceada/>, Erişim Tarihi: 04.10.2020.